

*Vadošās iestādes skaidrojums par pamatlīdzekļu
attiecināmību Kohēzijas fonda līdzfinansētajos
projektos*

Rīga
2007.gada 1.oktobris

Pamatojoties uz Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 2007.gada 27.marta vēstulē Nr.03118 sniegto Komisijas Regulas (EK) 2003.gada 6.janvāra Nr.16/2003 „*Par īpašiem detalizētiem noteikumiem, kas saistīti ar Eiropas padomes regulu EC Nr.1164/94 ar attiecināmiem izdevumiem projektiem, kas saņem Kohēzijas fonda līdzfinansējumu*” (turpmāk – Regula) 23.1 un 25.2 pantu interpretāciju, sniedzam vadošās iestādes skaidrojumu attiecībā uz pamatlīdzekļu attiecināmību Kohēzijas fonda līdzfinansētajos projektos (turpmāk – Kohēzijas fonda projekti).

Atbilstoši Regulas 23.1.pantam, ilglietojamas iekārtas (turpmāk – pamatlīdzekļi), kas turpinās kalpot pēc Kohēzijas fonda projekta beigām, ir atbilstīgas tikai tad, ja tās ir fiziski uzstādītas projektā. Pamatlīdzekļi kas nav fiziski uzstādīti projektā, piemēram, automašīnas un biroja tehnika, ir atbilstīgi tikai tad, ja tiek izpildīti trīs nosacījumi:

- pamatlīdzekļiem jābūt tehniskā ziņā būtiski nepieciešamiem, lai projektu pilnvērtīgi realizētu, un tiem ir jābūt daļai no projekta;
- pamatlīdzekļiem jābūt iekļautiem projekta attiecināmajos izdevumos finanšu memorandā/EK lēmumā;
- pamatlīdzekļi tiek lietoti tikai un vienīgi projekta ietvaros.

Ja neizpildās visi trīs augstāk minētie nosacījumi, saskaņā ar EK vēstulē norādīto, šajā gadījumā ir piemērojams Regulas 25.2 pants. Tas nosaka, ka pamatlīdzekļus Kohēzijas fonda projekta ieviešanai var uzskatīt par atbilstīgiem, ja tie ir bez ekonomiskās vērtības vai pēc lietošanas tiek nodotas atkritumos (pamatlīdzekļa atlikusī vērtība uz projekta beigām ir neattiecināma) un ja tas ir atrunāts finanšu memorandā/EK lēmumā.

Līdz ar to jāņem vērā, ka Kohēzijas fonda projektos pamatlīdzekļi, kas fiziski nav uzstādīti projekta ietvaros, ir atbilstīgi tikai tad, ja tie ir noteikti EK lēmumā.

Vēlamies arī vērst uzmanību, ka pamatlīdzekļu atlikušās vērtības summa var tikt noteikta divos veidos:

- grāmatvedības uzskaites vērtībā saskaņā ar pamatojošiem dokumentiem;
- ekonomiskā (turpmāk - tirgus) vērtībā uz projekta beigām.

Kohēzijas fonda projektos pamatlīdzekļa atlikusī vērtība ir tā tirgus vērtība uz projekta beigām atbilstoši Regulas 25.2.un 22.6.pantam.

Jautājumu par pamatlīdzekļu tirgus vērtību uz projektu beigām iesakām sadalīt divās daļās – Kohēzijas fonda projekts ir pabeigts un noslēguma dokumentācija iesniegta EK un pārējie gadījumi.

Gadījumā, kad uz šī skaidrojuma izdošanas brīdi projekts ir pabeigts un noslēguma dokumentācija ir iesniegta EK, kā arī, ja atbalsta saņēmējam (uzņēmums vai iestāde, kas nav valsts budžeta iestāde) nav iespējams noteikt pamatlīdzekļu tirgus vērtību uz projekta beigām citādi, kā ar aprēķina metodi, piemērojama atbilstošākā no nolietojuma aprēķina metodēm atbilstoši tiesību aktiem grāmatvedības jomā. Tā rezultātā tiktu iegūta tirgus vērtībai vistuvākā vērtība. Norādām, ka jāņem vērā

pamatlīdzekļa nolietojums no tā iegādes brīža. Veicot aprēķinu, jāizvērtē pieņēmums, ka pamatlīdzeklis ir nolietots normālos darba apstākļos. Procesam jābūt izsekojamam un dokumentētam, tai skaitā ar aprēķina metodes izvēles pamatojumu.

Attiecībā uz pamatlīdzekļu tirgus vērtības noteikšanu uz projektu beigām turpmāk vadošā iestāde uzskata, ka ir iespējams noteikt pamatlīdzekļa tirgus vērtību, izmantojot dažādas metodes (piemēram, tirgus dalībnieku aptauja, eksperta vērtējums, atbalsta saņēmēja speciālistu komisijas vērtējums un citas). Lai novērstu nepareizu Eiropas Savienības normu, kas nosaka pamatlīdzekļa atlikušo vērtību uz projekta beigām kā neattiecināmos izdevumus, piemērošanu, vadošā iestāde aicina pirms pamatlīdzekļa pieņemšanas uzskaitē un/vai uz projekta beigām veikt pamatlīdzekļa pārvērtēšanu, izmantojot speciālistus, ekspertus vai īpaši šim mērķim izveidotu komisiju. Vadošā iestāde neizvirza īpašas prasības attiecībā uz pamatlīdzekļu vērtētājiem. Procesam jābūt izsekojamam, dokumentētam un noteiktajai tirgus vērtībai pamatotai.